

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **Ing. Ľ. P.**, bývajúceho v K., zastúpeného Mgr. R. Š., advokátom v K., proti povinnému **Mgr. T. V.**, bývajúcemu v K., **o vymoženie 36 513,31 € (1 100 000 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 37 Er 4351/2008, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I z 24. februára 2009 č.k. 37 Er 4351/2008-14, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** uznesenie Okresného súdu Košice I z 24. februára 2009 č.k. 37 Er 4351/2008-14 a vec vracia Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I uznesením z 24. februára 2009, č.k. 37 Er 4351/2008-14 rozhodol o schválení príklepu udeleného na dražbe konanej dňa X. v sídle Exekútorského úradu súdneho exekútora JUDr. P. M., so sídlom v K., na nehnuteľnosti vedené Katastrálnym úradom v K., zapísané na liste vlastníctva č. X., nachádzajúce sa v katastrálnom území S., obec S., okres T., a to byt č. X. na X.. poschodí bytového domu, súpisné č. X., vo vchode č. X., na ulici O.X. v S. v celosti, ako aj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 39/1000-in z celku na spoločných častiach domu, na spoločných zariadeniach domu a na pozemku parcelné číslo X. – zastavané plochy a nádvoría vo výmere X. m², na ktorom je tento bytový dom postavený, vydražiteľovi S. Č., narodenému X., rodné číslo X., trvale bytom N., za najvyššie podanie vo výške 1 100 000 Sk. Dospel k záveru, že exekúcia predajom predmetných nehnuteľností bola vykonaná v súlade s ustanoveniami § 134 a nasl. zákona

č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok).

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyhovel podnetu L. T. a D. T., mimoriadnym dovolaním napadol uznesenie okresného súdu o schválení príklepu, ktoré navrhol zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Mimoriadne dovolanie odôvodnil inou vadou v konaní, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 234f ods. 1 písm. b/ O.s.p.), keď okresnému súdu vyčítal, že sa pred schválením príklepu udeleného na dražbe nehnuteľností neoboznámil s aktuálnym stavom na liste vlastníctva č. X., či s predmetnou nehnuteľnosťou bolo možné naložiť spôsobom, akým mu bol exekútorom navrhnutý. Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Poukázal na skutočnosť, že k dotknutým nehnuteľnostiam sa viaže predbežné opatrenie vydané Okresným súdom Trebišov z 11. decembra 2008 sp.zn. 10 C 47/2007 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20. februára 2009 sp.zn. 11 Co 26/2009, ktorým súd zakázal povinnému T. V. akýmkoľvek spôsobom nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami. Okresný súd Trebišov. doručil vyššie uvedené uznesenie Správe katastra v T. 12. decembra 2008, ktorá ho vyznačila na liste vlastníctva č. X. dňa X.. Takto síce k X. kedy súdny exekútor dražil predmetnú nehnuteľnosť, nebola v liste vlastníctva k dotknutému bytu vyznačená skutočnosť, že povinnému je zakázané nakladať s nehnuteľnosťou, avšak od 19. decembra 2008 bola táto skutočnosť známa, t.j. aj ku dňu schvaľovania príklepu súdom (X.). Táto skutočnosť podľa názoru generálneho prokurátora sama osebe vylučovala schválenie príklepu, lebo exekúciu predajom nehnuteľnosti nemožno vykonať, ak je povinnému v konaní o určenie vlastníckeho práva podľa osobitného predpisu vykonateľným predbežným opatrením uložená povinnosť zdržať sa prevodu vlastníckeho práva k nej (§ 134 ods. 2 Exekučného poriadku).

Oprávnený považoval napadnuté uznesenie okresného súdu za vecne správne, navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania o mimoriadnom dovolaní 972,22 eur. Vychádzal z toho, že nemožno vykonať exekúciu predajom nehnuteľnej veci, vlastnícke právo ktorej je napadnuté konaním o určenie vlastníctva v zmysle § 80 písm.

c/ O.sp. Predbežné opatrenie Okresného súdu Trebišov z 11. decembra 2008 sp.zn. 10 C 47/2007 o zákaze povinného nakladať s nehnuteľnosťami bolo vydané v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, teda nie v konaní o určenie vlastníckeho práva v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p.; stalo sa vykonateľným 18. decembra 2008, teda po dni udelenia príklepu súdnym exekútorom (X.). Vzhľadom na konštitutívne účinky príklepu dňom jeho udelenia prešlo vlastnícke právo z povinného na vydražiteľa. Pre rozhodnutie súdu o schválení príklepu je rozhodujúci stav v čase udelenia príklepu (X.), tento stav súd svojím deklaratorným rozhodnutím potvrdil.

JUDr. P. M., súdny exekútor vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností sa uskutočnilo v súlade so zákonom a exekučný súd postupoval správne, keď nebral do úvahy skutočnosti, ktoré nastali po vykonaní dražby a po udelení príklepu (X.). Vzhľadom na to navrhol mimoriadne dovolanie zamietnuť.

Vydražiteľ S. Č. s názorom generálneho prokurátora nesúhlasil a mimoriadne dovolanie navrhol v súlade s § 243i ods. 2 v spojení s § 243b ods. 1 O.s.p. zamietnuť, keď vychádzal z toho, že všetky podmienky vykonania exekúcie predajom nehnuteľností v zmysle § 134 ods. 1, 2 Exekučného poriadku boli splnené. V čase konania dražby nebolo vykonateľné predbežné opatrenie zakazujúce nakladať s nehnuteľnosťami. Pre posúdenie podmienok na schválenie príklepu je rozhodujúci moment jeho udelenia. Osobám, ktoré sa rozhodnutím exekučného súdu cítia poškodené, podľa názoru vydražiteľa nebránilo, aby si svoje právo uplatnili tzv. vylučovacou žalobou podľa ustanovenia § 55 Exekučného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu osôb poškodených rozhodnutím súdu (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. a § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dôvodné.

Aj v konaní o mimoriadnom dovolaní je dovolací súd viazaný uplatneným dovolacím dôvodom (§ 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.), za ktorý v prejednávanej veci

generálny prokurátor označil inú vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f písm. b/ O.s.p.). Dovolací súd preto skúmal v dovolacom konaní vecnú správnosť napadnutého uznesenia z hľadiska takto uplatneného dovolacieho dôvodu. Z úradnej povinnosti (§ 243i ods. 1 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) skúmal iba vady uvedené v § 237 O.s.p., ktoré však neboli dovolaním namietané a zo súdneho spisu nevyplývajú.

Mimoriadnym dovolaním bol uplatený dovolací dôvod v zmysle § 234f ods. 1 písm. b/ O.s.p., t.j. konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, odôvodňované tým, že súd pri schvaľovaní príklepu udeleného na dražbe nehnuteľností neprihliadal na listinný dôkaz – list vlastníctva č. X. (k.ú S.) k draženým nehnuteľnostiam, na ktorom po udelení príklepu (X.) a pred rozhodnutím súdu o jeho schválení (X.) bola X. vyznačená poznámka o zákaze nakladania povinnému s predmetnými nehnuteľnosťami na základe predbežného opatrenia vydaného v konaní pred Okresným súdom Trebišov sp. zn. 10 C 47/2007.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak na ňu dovolanie nepoukazuje, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Medzi také vady patrí skutočnosť, že rozhodnutie súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri vykonávaní dokazovania nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami. Za vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je potrebné považovať prípad, kedy zistenie skutkového stavu veci je v rozpore s § 120 ods. 1 vetou tret'ou O.s.p.; ak súdom neboli vôbec zisťované rozhodné (právne relevantné) skutočnosti potrebné pre správne posúdenie veci a to i v prípade, ak ich účastníci nenamietali (netvrдили), avšak súd bol povinný sa nimi zaoberať z úradnej povinnosti (ex officio).

Ustanovenie § 134 ods. 2 Exekučného poriadku zakazuje vykonať exekúciu predajom nehnuteľností, ak je povinnému v konaní o určenie vlastníctva podľa osobitného predpisu vykonateľným predbežným opatrením uložená povinnosť zdržať sa prevodu vlastníctva k tejto nehnuteľnosti. V poznámke k uvedenému ustanoveniu sa výslovne uvádza, že pod

konaním o určenie vlastníctva podľa osobitného predpisu sa rozumie konanie podľa § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku, teda konanie o určovacej žalobe, predmetom ktorej je určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je.

Podľa § 148 ods. 1 Exekučného poriadku, udelenie príklepu podlieha schváleniu súdom (§ 45). Súd rozhodne o schválení príklepu do 60 dní od doručenia žiadosti exekútora na schválenie príklepu. Exekútor doručí súdu podklady, na ktorých základe bol udelený príklep.

Exekučný súd je oprávnený v rámci svojej rozhodovacej právomoci danej Exekučným poriadkom vo vzťahu k súdnemu exekútorovi preskúmať zákonnosť jeho postupu. Pokiaľ je podľa § 148 ods. 1 Exekučného poriadku exekučnému súdu zverená právomoc schvaľovať príklep, treba tým rozumieť jeho oprávnenie preskúmať zákonnosť prípravy a priebehu dražby (t.j. zákonnosť dražobného procesu). V rámci konania súdu, ktoré vydaniu rozhodnutia o (ne)schválení príklepu predchádza je povinnosťou súdu prihliadať, či bol dodržaný procesný postup a v prípade jeho porušenia skúmať, či toto porušenie bolo takého významu, že mohlo mať vplyv na výsledok dražby. V prípade, že príklep udelený súdnym exekútorom nebol v súlade s procesným postupom upraveným Exekučným poriadkom, je povinnosťou súdu vyvodit' príslušné procesno-právne dôsledky.

Z ustanovenia § 134 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva zákaz vykonať exekúciu predajom nehnuteľností, ak je povinnému v konaní o určenie vlastníctva vykonateľným predbežným opatrením uložená povinnosť zdržať sa prevodu vlastníctva k tejto nehnuteľnosti. Zákaz vykonať exekúciu predajom nehnuteľnosti sa vzťahuje na celú etapu tohto spôsobu vykonania exekúcie a neobmedzuje sa len na priebeh dražobného procesu (má širší dosah). Ide o procesnú podmienku, ktorá v každom štádiu tohto spôsobu výkonu exekúcie (až do jeho skončenia) bráni jej vykonaniu. Udelením príklepu súdnym exekútorom na dražbe nehnuteľností sa výkon exekúcie predajom nehnuteľností nekončí. Exekučný súd síce splnenie procesno-právnych podmienok priebehu dražby posudzuje k okamihu udelenia príklepu, avšak v rámci preskúmavania zákonnosti priebehu dražobného procesu musí vždy z úradnej povinnosti (ex officio) prihliadať na splnenie základných predpokladov a podmienok exekučného konania i konkrétneho spôsobu nariadenia exekúcie, t.j. napríklad predpokladov pre zastavenie exekúcie i na existenciu podmienok brániacich jej vykonaniu. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora v tom, že exekučný súd je

povinný pri rozhodovaní o schvaľovaní príklepu podľa § 148 ods. 1 Exekučného poriadku mať za preukázané, že vykonaniu exekúcie predajom nehnuteľností nebráni žiadna zákonom prezumovaná prekážka, vrátane zákazu vyplývajúceho z § 134 ods. 2 Exekučného poriadku. Zákaz vykonania exekúcie predajom nehnuteľností je spojený len s vykonateľným predbežným opatrením, ukladajúcim povinnému zdržať sa prevodu vlastníckeho práva, vydaným v konaní o určovacej žalobe, predmetom ktorej je určenie vlastníctva k exekvovanej veci. Uvedenými okolnosťami sa exekučný súd nezaoberal, čím konanie zaťažil inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nepostačujúcim i nepreskúmateľným je všeobecné konštatovanie exekučného súdu, že exekúcia predajom predmetných nehnuteľností bola vykonaná v súlade s § 134 a násl. Exekučného poriadku.

So zreteľom na tzv. inú vadu konania (§ 234f ods. 1 písm. b/ O.s.p.) Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. mája 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská